

ZSURK KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT

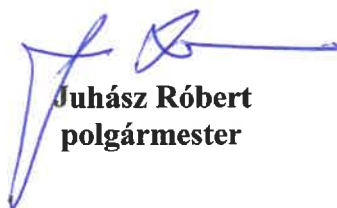
GAZDASÁGI PROGRAMJA

2025 - 2030

Zsurk Község Önkormányzati Képviselő-testülete a 25/2025.(III.12.) számú határozatával elfogadta.

Zsurk, 2025. március 12.

Juhász Róbert
polgármester

BEVEZETÉS

A gazdasági program elkészítésére Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ban meghatározottak alapján kerül sor.

A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szólhat. A gazdasági program elkészítésének célja, hogy az önkormányzat képviselő-testülete egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön és a lehetőségek figyelembe vétele mellett fejlődjön is.

A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten határozza meg mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok figyelembevételével – a vármegyei térségi koncepciókhoz illeszkedve – az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A képviselő-testület a jelen gazdasági programban meghatározottakat figyelembe veszi minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél, különös tekintettel az éves költségvetési rendeletek elkészítése és összeállítása során.

TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS

Személynévi eredetű helynév, a szláv nyelvből származó Sur vagy Zsur az alapja. Először egy átiratban megmaradt, 1067 táján keletkezett oklevél említi. Ebből tudhatjuk, hogy az Aba nemzetségbeli Péter ispán itteni birtokát több más helységgel együtt a százdi apátságnak adományozta. Külön értéke az oklevélnek, hogy megnevezi a község egyházát, a Szent Márton tiszteletére emelt kápolnát.

1212-ben II. Endre király Bánk bánnak, Bihar vármegye főispánjának adományozta. 1322-ben már a Losonczy Bánffy család tulajdonában volt. 1353-ban a Zichy-okmánytár említette nevét Surk néven.

A XV-XVI. században a Losonczy családé és a szentmártoni uradalomhoz tartozott. 1477-ben a Zsurk a Leleszi konvent birtokába került, majd a gróf Forgách család birtoka lett.

1556-ban mintegy 65-70 lakója lehetett. 1588-ban 58 jobbágycsalád lakott itt, 1591-ben a szentmártoni uradalmat Forgách Zsigmond megszerezte, ettől kezdve a Forgách család tulajdona maradt 1945-ig.

A XX. század elején 139 háza, 896 többségében református lakosa volt.

1910-ben 1027 lakosából 1006 magyar, 18 szlovák, ebből 124 római katolikus, 760 református, 98 izraelita volt.

A Tiszai járáshoz, majd 1950-től a kisvárdaihoz tartozott közigazgatási szempontból. A falu határában a kilencvenes évek közepén épült egy vodkagyár.

Református templomáról az első említés 1700-ban keletkezett. A jelenlegi templom 1891-ben épült, állítólag a régi templom másaként őrzi annak formáját és nagyságát. Csúcsában gombos zászló van, melyen az 1891. évi helyreállítási dátum olvasható. 1924-ben majd 1997-ben renoválták.

HELYZETELEMZÉS

A település földrajzi elhelyezkedése, adottságai

Zsurk település a Nyírség északi csücskében terül el; ősi tiszai átkelőhely Kisvárdá és Munkács között.

Főbb demográfiai jellemzők

Zsurk község népességszáma évtizedek óta fokozatosan csökken. Ez összefüggésben van a település elöregedésével, több a halálozás, mint az élve születés. A ki- és beköltözések aránya nem jelentős.

Infrastruktúra helyzete

a.) A település elérhetősége:

Zsurk az Északkelet-Nyírségben, Nyíregyházától mintegy 77 km távolságra, az ukrán határ mentén található település. Közlekedés szempontjából jól megközelíthető, a 4-es főútról Záhonytól leágazó alsórendű úton érhető el. A legközelebbi vasútállomás a szomszédos Záhony városban van. A település keleti és északi határa a Tisza, ami egyben az országhatárt is jelenti.

A környező települések VOLÁN autóbuszjáratokkal érhetők el.

b.) Vonalas közművek kiépítettsége, úthálózat minősége:

Az ivóvíz és a csapadékcatorna hálózat teljes egészében kiépült, a szennyvízhálózat kialakítása 2014. évben szintén kiépült. A vezetékes földgázhálózat a településen bárki számára elérhető. A település útjai aszfaltozottak.

c.) Távközlés:

A telefonálás lehetősége természetes, mind a vezetékes, mind a mobil hálózat teljesen kiépített.

A családi háztartások a műholdas szolgáltatásokat veszik igénybe a televíziózás vonatkozásában.

Az internet-hálózat teljesen kiépített, több szolgáltatón keresztül igénybe vehető.

d.) Szilárd hulladék kezelése:

A településen képződő hulladék elszállítása és elhelyezése megoldott a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Szilárdhulladék-gazdálkodási Társulás keretében, amelynek Zsurk község is tagja további 239 településsel együtt.

Közbiztonság helyzete

Zsurk település lakosainak közbiztonságáról a Záhony Városban lévő Rendőrkapitánysághoz tartozó körzeti megbízott látja el.

A településen 2010. évtől Polgárőrség működik, mely szervezet nagymértékben segíti és betölti a közbiztonsággal kapcsolatos kiegészítő szerepet. Zsurk Község Önkormányzata az éves költségvetésében elkülönített kerettel támogatja a Polgárőrség működését.

Az önkormányzat által ellátott feladatok és működtetett intézmények, humán erőforrás alakulása

a.) A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
4. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágszálóirtás);
5. óvodai ellátás;
6. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
7. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
8. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
14. sport, ifjúsági ügyek;
15. nemzetiségi ügyek;
16. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
17. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
18. hulladékgazdálkodás;
19. távhőszolgáltatás;
20. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

b) Az önkormányzat által ellátott, önként vállalt feladatok:

A települési önkormányzat pénzügyi lehetőségeihez mérten támogatja a lakosság önszerveződő közösségeinek, civil szervezeteinek a tevékenységét, együttműködik e közösségekkel, együttműködik az egyházakkal. Számukra céljelleggel önkormányzati támogatást nyújt - elszámolási kötelezettség mellett. Figyelemmel a lakossági igényekre intézményfenntartó társulás keretében bölcsődét működtet, alapfokú művészetoktatást nyújt (zene és képzőművészeti ágakon).

c) Az önkormányzati intézmény- és feladatstruktúra:

Oktatás:

Záhonyi Árpád Vezér Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

A zsurki iskoláskorú gyerekek a Záhonyi Árpád Vezér Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában tanulnak.

Az iskola fő feladata a műveltség megalapozása, a személyiség sokoldalú fejlesztése, valamint olyan korszerű tudáshoz juttatni a gyermekeket, hogy a rájuk zúduló információtengerből képesek legyenek szilárd értékrend alapján válogatni, s a gondolkodás és a döntés képességének birtokában elhagyni az iskolapadokat.

A nevelő-oktató munka kettős pilléren nyugszik: az egyik a család, a másik az iskola.

Az intézmény pedagógiai hitvallásából fakadóan hisz a gyermek jóra nevelhetőségében.

Az 1-2. évfolyamon iskolaotthonos oktatási forma működik.

Pedagógiai előnyeivel megnyugtató megoldást nyújt az óvoda és az iskola átmeneti problémáinak az enyhítésére.

Az alapfokú nevelés-oktatás első szakasza: az 1.-4. évfolyam, második szakasz: 5.-8. évfolyam

Tanórán kívüli tevékenység közül fontos a napközi otthoni nevelői munka, mely sokrétűségéből fakadóan segíti a gyermek tervszerűen irányított másnapra való felkészülését, viselkedéskultúrájának fejlesztését, a szabadidő hasznos eltöltését.

A művészeti ág előképzővel indul és ezt követi a képzés rendjében alapfokon hat évfolyam. A zeneművészeti ágon van négy továbbképző évfolyam.

A minősített alapfokú művészetoktatási intézmény címet 2007-ben kapta meg.

A tantestület innovatív, magasan kvalifikált. Tanítványaik a tanulmányi és művészeti versenyeken évről évre öregbítik az iskola hírnevét.

Csupaszív Óvoda és Konyha

2020. szeptember 1-jével kezdte meg önálló működését az intézmény Zsurk Község Önkormányzatának fenntartásában. 1999-től megalakulásáig a záhonyi Hétszínvirág óvoda tagóvodája volt.

Az óvodában jelenleg 23 fő gyermeket nevelnek egy csoportban, amelyből 1 fő SNI, 1 fő BTMN. A nevelési feladatokat 2 fő óvodapedagógus látja el 1 fő dajka segítségével.

Az innovatív, magasan kvalifikált óvodapedagógusok szívügyüknek tekintik az emlékeztetést, a néphagyományok felelevenítését, őrzését és ápolását, a népi kismesterségekkel való foglalkozást, valamint a környezettudatosságra nevelést a felnövő nemzedék számára.

Konyha

Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény (továbbiakban: Kvtv.) 2. mellékletének a települési önkormányzatok szociális, gyermekjóléti és gyermekétkeztetési feladatainak támogatásáról szóló részének az 5. pontja alapján „A települési önkormányzatokat kötött felhasználású támogatás illeti meg az általuk a bölcsődében, mini bölcsődében, a fogyatékosok nappali intézményében elhelyezett gyermekek számára biztosított, továbbá az óvodai, iskolai, kollégiumi és externátusi gyermekétkeztetés egyes kiadásaihoz. A támogatás igénylésének feltétele, hogy az

önkormányzat saját fenntartásában lévő költségvetési szerv útján, társult feladatellátás esetén a társulás által fenntartott költségvetési szerv útján, vagy gazdasági társaságtól vásárolt szolgáltatással biztosítsa az étkeztetést. Társult feladatellátás esetén a társulási megállapodás szerinti székhely önkormányzat igényelhet támogatást.”

Zsurk Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 67/2016. (XII.22.) számú határozatával létrehozta Zsurk Község Konyhája költségvetési szervet, mely 2017. január 1-től az önkormányzat által biztosított intézményi étkeztetést (óvodások, óvodai alkalmazottak és szociálisan rászorulóknak étkeztetése, vendégétkezés) biztosítja. 2020. szeptember 1-jétől a Csupaszív Óvoda és Konyha intézmény keretein belül.

2025-ben átlagosan 100 fő állandó étkezését biztosítja hétköznapiokon.

Egészségügy:

Az alapfokú egészségügyi ellátásról - közösen Tiszaszentmárton településsel – 1 fő háziorvos, és 2 fő asszisztens gondoskodik, jól felszerelt rendelőkben. A két településen a védőnői szakszolgálatot 1 fő védőnő látja el. A szomszédos Záhony városban található a gyógyszertár ahol a betegek kiválthatják gyógyszereiket.

A kórházi (járó és fekvő beteg) ellátás szempontjából a település lakossága a kisvárdai Szent Damján Görögkatolikus Kórházhoz tartozik.

A Záhony városban működő mentőállomása is elérhető, mely az Országos Mentőszolgálat üzemeltetésében működik.

11 település lakosságának hétközi és hétvégi orvosi ellátására „Központi orvosi ügyelet” keretében működik, melyet a Záhony és Térsége Többcélú Kistérségi Társulás koordinál.

Kistérségi összefogással tervezhető a szakosított járóbeteg-ellátás megvalósítása Záhonyban, melynek szolgáltatásait a zsurki lakosok is igénybe vehetik.

Szociális ellátás, foglalkoztatottság, munkanélküliség:

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, valamint a szociális ellátásokról szóló helyi rendelet alapul vételével látja el a szociális feladatokat a Záhonyi Közös Önkormányzati Hivatal. A szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások és a természetben nyújtott szociális ellátások között biztosítja a rendkívüli települési támogatást (lakhatási, temetési, gyógyszer-támogatási), a szociális étkeztetést, továbbá házi segítségnyújtást, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást és családsegítést biztosít kistérségi koordinálásban.

Zsurk lakosságának túlnyomó része a korábbi időszakban vasutas volt, egy kisebb része a helyi termelőszövetkezetben dolgozott. Jelenleg a lakosság jelentős része nyugdíjas. A munkaképes lakosság jelentős része a környező településeken dolgozik főleg Záhonyban, Kisvárdán vagy a vármegyeszékhelyen, Nyíregyházán. A mezőgazdaságban dolgozók nagy része magángazdálkodóként végzi tevékenységét. A regisztrált munkanélküliek aránya lényegesen elmarad az országos átlagtól, a lakosság jelentős hányada ellátottnak tekinthető.

Önkormányzati 2024. évi adatok alapján a Zsurki székhelyű vállalkozások száma 55, amely jelentősen a mezőgazdasági vállalkozások közül kerül ki.

Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	37	27	31	25	22	24
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	0,00	0,00	2,00	0,00	0,00
	%	2,70%	0,00%	0,00%	8,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	5,00	2,00	6,00	1,00	1,00	1,00
	%	13,51%	7,41%	19,35%	4,00%	4,55%	4,17%
26-30 év (TS 039)	Fő	5,00	4,00	3,00	2,00	2,00	3,00
	%	13,51%	14,81%	9,68%	8,00%	9,09%	12,50%
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	3,00	1,00	0,00	1,00	3,00
	%	5,41%	11,11%	3,23%	0,00%	4,55%	12,50%
36-40 év (TS 041)	Fő	2,00	2,00	2,00	2,00	1,00	0,00
	%	5,41%	7,41%	6,45%	8,00%	4,55%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	1,00	4,00	0,00	2,00	0,00
	%	2,70%	3,70%	12,90%	0,00%	9,09%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	5,00	4,00	2,00	3,00	2,00	3,00
	%	13,51%	14,81%	6,45%	12,00%	9,09%	12,50%
51-55 év (TS 044)	Fő	9,00	3,00	1,00	4,00	2,00	4,00
	%	24,32%	11,11%	3,23%	16,00%	9,09%	16,67%
56-60 év (TS 045)	Fő	6,00	6,00	6,00	7,00	4,00	1,00
	%	16,22%	22,22%	19,35%	28,00%	18,18%	4,17%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1,00	2,00	6,00	4,00	7,00	9,00
	%	2,70%	7,41%	19,35%	16,00%	31,82%	37,50%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Kultúra:

Művelődésre a 2002-ben felújított faluházban van lehetőség. A könyvtárban 4,3 ezer db kötetrel várja az olvasókat.

Sport:

2011. évben átszerveződött a Zsurki Sportegyesület, mely labdarúgó csapatot koordinál.

Környezeti állapot

Éghajlata mérsékelten meleg, közel a mérsékelten hűvöshöz. Az évi napsütéses órák száma 1930, a középhőmérséklet 9,3-9,4 C, a csapadék 650-660 mm. Az uralkodó szélirány az É-i, de jelentős a DNy-i és a DK-i aránya is. Erdőtársulásait lágy lombúak, hazai és nemes nyárok, valamint akácosok alkotják. Növénytársulásaira jellemzők a homokpuszta-gyepek, homoki legelők. Talaja nyers öntéstalaj.

A település levegője nem szennyezett, jó minőségű.

A terület legjelentősebb vízfolyása a Tisza. Víztisztasága meghatározó, kihat a partszűrési kutak vízminőségére, másrészt erősen korlátozhatja a rekreációs vízhasználatokat. A folyó vízminősége oxigénháztartás és ásványanyag tartalom alapján harmad-, míg mikrobiológiailag negyed-, szerves és szervesetlen mikroszennyezés alapján ötöd osztályú.

A település társulásos együttműködései, gazdasági társaságai

1. Záhony és Térsége Többcélú Kistérségi Társulás

A közös kistérségi érdekek elérésére Benk, Eperjeske, Győröcske, Komoró, Mándok, Tiszabездé, Tiszamogyorós, Tiszaszentmárton, Tuzsér, Záhony, Zsurk települések részvételével önálló kistérségként a Záhony és Térsége Többcélú Kistérségi Társulás 2008. január 1. napjával kezdte meg működését, Záhony székhellyel, kiválva a Kisvárdai és Térsége Többcélú Kistérségi Társulástól. A 2007. december 5-én aláírt társulási megállapodásban rögzített célok megvalósításaként a települési önkormányzatok a közszolgáltatások magasabb szakmai színvonalon történő hatékonyabb ellátása, a kistérségi területfejlesztési projektek támogatása, a kistérségi államigazgatási feladatok, közigazgatási ügyintézés eredményesebb ellátása érdekében együttműködnek.

Működési területe:	Záhonyi Kistérség
Kistérség területe:	146 km ²
Kistérség központja:	Záhony
Települések száma:	11
ebből város:	2 (Záhony, Mándok)
nagyközség:	1 (Tuzsér)
község:	8 (Benk, Eperjeske, Győröcske, Komoró, Tiszabездé, Tiszamogyorós, Tiszaszentmárton, Zsurk)

A Társulás településeire kiterjedően Záhony központtal biztosítja a központi orvosi ügyeleti szolgáltatást. Jelenleg szolgáltatási szerződés útján történik a feladatellátás.

A Záhony és Térsége Többcélú Kistérségi Társulás a szociális feladat-ellátás érdekében 2009. január 1. napjától Szociális Központot hozott létre Mándok központtal, megszervezve a szociális alapszolgáltatásokat, a szakosított ellátást és a gyermekjóléti szolgáltatást 11 településre kiterjedően.

Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Szilárdhulladék-gazdálkodási Társulás

A vármegye mintegy 600 ezer lakosát érintő környezetvédelmi program megvalósítására hozta létre a 240 település a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Szilárdhulladék-gazdálkodási Társulást, mely három gyűjtőközterbe szervezve teremti meg a szelektív gyűjtés, a korszerű hulladékgazdálkodás feltételeit a teljes régióban. Zsurk is csatlakozott a Társuláshoz.

A Gazdasági Program összeállítását befolyásoló tényezők

1. a kormányzat gazdaságpolitikája,
2. a vármegyei, ezen belül a járási területfejlesztési operatív program,
3. nemzeti és EU-s pályázati források,
4. a település adottságai, a lakosság összetétele, igényei,
5. az önkormányzat vagyoni helyzete, jelenlegi, illetve várható pénzügyi kondíciói,
6. a polgármesteri program.

A kormány gazdaságpolitikai célkitűzései, fejlesztési irányai

Magyarország Kormánya 2024. decemberében dolgozta ki a 21 pontból álló Új Gazdaságpolitikai Akciótervet, amely három fő pillérre épül:

- I. a jövedelmek vásárlóerejének növelése;
- II. a megfizethető lakhatás biztosítása;
- III. a Demján Sándor Program, amely a hazai KKV-k méretének megduplázását hivatott támogatni.

A helyi gazdaságpolitika alapelvei

A gazdasági programban meghatározott célok eléréséhez a képviselő-testületnek az alábbiakra kell koncentrálnia:

- a célkitűzések egymásra épülő megvalósítására,
- a szükséges anyagi források és eszközök megteremtésére.

Az anyagi eszközök megteremtéséhez nem elegendő az évről-évre keletkező források (pl. állami támogatás, helyi bevételek) megléte, hanem szükség van:

- a pályázati lehetőségek felkutatására és kiaknázására,
- az önkormányzat sajátosságaira támaszkodva új lehetőségek keresésére,
- a meglévő források nagyobb mértékű kihasználására.

Fontos megfogalmazni minden olyan célkitűzést, feladatot, mi szükséges ahhoz, hogy előrébb mozdítsuk településünket több tekintetben is. Azt is látni kell, hogy annak ellenére, hogy jelenleg az önkormányzatnak likviditási gondjai nincsenek, pénzügyileg kiegyensúlyozott, nagyobb léptékű fejlesztésre, beruházásra csak akkor nyílik lehetőség, ha arra központi vagy pályázati forrás van.

Az önkormányzat saját bevételei csak kisebb munkák finanszírozására elegendők.

Az intézményi működési rendszerünkben azonnali beavatkozásra, halaszthatatlan feladatok megoldására jelenleg nincs szükség, de ez koránt sem jelenti azt, hogy a működtetésen kívül nincs számunkra feladat.

Zsurk jelenlegi állapotában meglévő gyenge és erős pontok, a gazdaságfejlesztési adottságok elemzése (SWOT analízis)

Erősségek: • Kedvező földrajzi elhelyezkedés • Vonzó természeti környezet, kiváló természeti adottságok • Nyugodt, csendes, élhető település • Erős helyi közösség • Záhony város közelsége • Kiváló oktatási színvonal	Gyengeségek: • A gazdaság alacsony szintje • Fejlesztésre, felújításra szoruló, települési struktúra, • A munkanélküliség és a szociális rászorultság jelenléte • Önkormányzati fejlesztési forráshiány • Előregedő település • Csökkenő lakosságszám
Lehetőségek: • Különböző EU-s fejlesztési források • Gazdasági program • Településfejlesztési ágazati koncepciók (kistérségi területfejlesztési koncepció) • Falusi turizmusban rejlő lehetőségek kiaknázása • Befektetői érdeklődés a település iránt • Ingatlanfejlesztési lehetőségek	Veszélyek: • Természeti katasztrófa veszélye a kistérségben (árvíz) • Népesség fogyása, elköltözések számának növekedése • Kevés számú vállalkozó jelenléte • Külső befektetések elmaradása • Beruházásokhoz kapcsolódó önerő hiánya • Önkormányzati bevételek szűkülő köre, kiadási igények növekedése

FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

Stratégiai tényezők

A település jelenlegi helyzete kiindulási alapot nyújt a leglényegesebb szükségletek meghatározására és a fontosabb problémák kezelésére, a felszínre hozott gyenge és erős pontok, a lehetőségek és a veszélyek pedig alapvetően determinálhatják a további fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programnak a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok figyelembevételével illeszkednie kell a kistérségi területfejlesztési koncepcióhoz.

Fejlesztési alapelvek

- A természeti környezet megőrzése.
- A település arculatának megőrzése, továbbfejlesztése.
- A természeti adottságokat figyelembe vevő fejlesztések kiemelten történő kezelése.
- Az önkormányzat kötelező feladatellátásához kapcsolódó fejlesztések.

STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK

Az önkormányzat fejlesztési céljai, elképzelései

Az önkormányzat fejlesztési céljai, elképzelései az alábbiak:

- az önkormányzati célkitűzések nyílt megfogalmazása, a település érdekeinek érvényesítése a választópolgárokkal, társadalmi önszerveződésekkel és civil szervezetekkel együttműködve,
- a település működtetésének, fejlesztésének szolgálata,
- kistérségi együttműködés erősítése, stabilitás tétele a különböző feladatellátások terén, valamint a kistérségi szinten megvalósítani célszerű fejlesztési programok megvalósításában,
- az önkormányzati közszolgáltatások elvárható színvonalú nyújtása, igény és lehetőség szerinti fejlesztése,
- közüzemi szolgáltatások önkormányzati tulajdonú vagy érdekeltségű gazdasági társaságok által történő ellátása,
- az intézményfenntartó társulás hatékony működtetése, a település üzemeltetés biztosítása,
- az önkormányzati törzs- és vállalkozói vagyon jó gazda módjára történő kezelése, hasznosítása, gyarapítása,
- a kommunális infrastruktúra hiányzó elemeinek megépítése, a meglévők felújítása, fejlesztése
- célirányos, a kölcsönös érdekeket, előnyöket érvényesítő összefogás és együttműködés a nem önkormányzati szereplőkkel a munkahelyteremtő idegentőke-befektetések, továbbá az infrastruktúra-fejlesztés területén,
- az önkormányzati és nem önkormányzati településfejlesztéssel a munkanélküliség csökkentése, a foglalkoztatási lehetőségek növelése, a településből elvándorlás mérséklése, a népességmegtartó képesség erősítése,
- a pályázati lehetőségek hatékony, célirányos kihasználása,
- a nehéz szociális helyzetben lévő rászorulóknak célzott támogatása, a szociális gondoskodás fejlesztése.

A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése

A gazdasági programban meghatározottak megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében az alábbi feladatok rögzíthetők.

- A pályázati források figyelése, igénylése és megszerzése.
- Az önkormányzat sajátos működési bevételeinek növelési lehetőségeit meg kell keresni olyan adórendszer megteremtésével, mely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak és hatékony eszköze az önkormányzati saját forrás növelésének.
- Közteherviselés (indokolatlan mentességek megszüntetése, helyi adók racionalizálása, hátralékok behajtása, adómorál javítása) biztosítása.
- Az intézményi kiadások csökkentése, valamint az intézmények ösztönzése további saját bevételek növelésére.
- A képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a rendszer által nyújtott lehetőségeket (legkedvezőbb összegű támogatás megkeresése).
- Az önkormányzat áttekinti a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módját és lehetőségeit, a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát.

Munkahelyteremtés

- A munkahelyteremtés feltételei jelentős mértékben tőlünk független tényezőkön múlnak.
- A jól szervezett közmunkaprogram
- Zsurk esetében – tekintettel arra, hogy az elvándorlás igen nagy - a munkahely-megtartás is komoly feladatot jelent.
- A munkaügyi központtal történő napi együttműködés és kapcsolattartás szükségessége.
- Az álláskereső lakosok továbbképzési lehetőségeinek a segítése és összehangolása.
- A település és annak környéke munkaerő-piaci és munkahely kínálati helyzetének a felmérése, annak kívánalmaihoz történő illeszkedés elősegítése.
- A képzésben résztvevő intézményekkel történő kapcsolat kialakítás és kapcsolattartás rendszerének a biztosítása.
- A településen működő vállalkozások önkormányzattal történő együttműködési lehetőségének a megteremtése.

A pályázati források segítségével megvalósuló önkormányzati és nem önkormányzati beruházások, fejlesztések munkahelymegőrzést és munkahelyteremtést szolgálnak, melyre a jövőben is fokozottan törekedni kell.

A közterületek szépítése, ápolása, gondozása, tisztán tartása, megóvása elengedhetetlen, ezért erre változatlanul fokozott hangsúlyt kell helyezni.

A kívánatos állapot elérése nemcsak pénz, hanem döntően az ingatlan tulajdonosok hozzáállásának, igényességének kérdése is. A jó példák felmutatása, elismerése, ösztönzése, a szemléletváltozás érdekében „Zsurk Községért” tenni kell.

Az önkormányzati működés és döntéshozatal széleskörű nyilvánossága, demokratikus módja lehetőséget kínál a bárholonnan jövő jó elképzelések összefogással történő megvalósítására, településünk fejlődési ütemének megtartására, fokozására.

Legfontosabb önkormányzati fejlesztési, felújítási tervek (pályázati források segítségével):

- Fontos feladat a meglévő közműhálózat karbantartása, az út- és járdahálózat felújítás, műszaki állapot szerinti fontosság sorrendben.
- Kulturális, szabadidős létesítmények, sportlétesítmények, játszóterek felújítása, parkok korszerűsítése, szabadidős és sportolási lehetőségek bővítése, játszótér megépítése, templom felújítása.
- Óvoda konyha felújítása
- Orvosi rendelő felújítás
- Önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok állag megóvása

A gazdasági programban megjelenítetteknek jóval több a fejlesztési igény a településen, az önkormányzat is lényegesen több pályázati projekt elképzeléssel rendelkezik, de a pénzügyi lehetőségek és az elképzelések összhangjának fontossága elsődleges.

Arra az időtávlatra, amelyre e gazdasági program összeállításra került reálisan nem tervezhető több fejlesztés, de a felsoroltak természetesen változtathatók, bővíthetők.

Elsőrendű feladat a fejlesztési projektek sikeres kivitelezése. A célirányos, a kölcsönös érdekeken és előnyökön alapuló együttműködés továbbra is deklarált, megvalósítani kívánt önkormányzati szándék.

Folytatni és erősíteni kell a programkoordinációt az alábbiak figyelembevételével:

- Az adott feladatra (célkitűzésre) rövid helyzetelemzés és helyzetértékelés készítése,
- A helyzetkép alapján az egyes témához kapcsolódó célkitűzések meghatározása.
- A feladatellátás hatékonysági és gazdaságossági lehetőségeinek a számbavétele, a racionálisabb végrehajtás eszközeinek (létszám, struktúra, finanszírozás stb.) a rögzítése,
- A célkitűzések kiadásainak a meghatározása (nem irreális-e a megfogalmazott cél) és a megvalósítására szolgáló lehetséges források (saját forrás, állami hozzájárulás, pályázati forrás, hitel stb.) és azok összetételének a számbavétele.
- A kitűzött cél elérése érdekében javasolt intézkedések rögzítése, azok számonkérésének lehetősége.

A megvalósítás mechanizmusa, kapcsolódó feladatok

A gazdasági program elkészülte önmagában még nem garancia arra, hogy a felvázolt célok meg is valósuljanak. Ezért fontos, hogy a döntéshozó képviselők és a végrehajtásban résztvevők a kitűzött célok elkötelezettjei legyenek.

Szükséges, hogy a fejlesztési és egyéb célkitűzések megvalósításához szükséges dokumentumok, tervek, tanulmányok előkészítettsége megfelelő legyen.

Szükséges a megfelelő marketing munka, s a finanszírozás modellezése, az anyagi lehetőségek szűkös volta mellett a lehetséges külső és belső pénzügyi források meghatározása.

Településfejlesztési- működtetési stratégiai célok

A közösség céljainak megfelelő célkitűzések meghatározása, a gazdasági, kulturális, környezeti és társadalmi érdekek érvényesítése érdekében.

A települést érintő beruházások, felújítások bemutatása, a fejlesztési elképzelések rögzítése.

Az óvodai feladatellátás intézményének építési, felújítási, átalakítási kívánalmainak a feltárása, azok folyamatának meghatározása, ütemezése.

A fogyatékkal élők életminőségének javítása érdekében a középületek akadálymentesítésének tervbevétele.

A bérlakásokra vonatkozó igények felmérése, azokhoz kapcsolódó fejlesztési elképzelések rögzítése.

A helyi adópolitika célkitűzései

A helyi adók jogcímén fennálló követelések (kintlévőségek) behajtása érdekében hatékony intézkedéseket kell kidolgozni.

Az igazságos közteherviselés elvének érvényesítése keretében minden jogszerű eszközt (ellenőrzés, behajtás, végrehajtás) alkalmazni kell az adóbevételek megszerzéséért, a hátralékok csökkentéséért.

A közszolgáltatások biztosítása és azok színvonalának javítása

Az önkormányzat és a lakosság közötti kapcsolat megteremtése az igényes lakókörnyezet kialakítása érdekében.

A közterületek (parkok, utak, járdák) kezelésével, felújításával, építésével kapcsolatos feladatok meghatározása.

Az e-közigazgatás során az elérni kívánt szolgáltatási fejlettségi szint meghatározása.

Célkitűzések, szükséges intézkedések a vagyongazdálkodás területén:

Az önkormányzati vagyoncsoportokon belül a forgalomképtelen „törzsvagyon” a közszolgáltatások és infrastruktúra funkcióját tölti be. E körben az utak, közterületek, épületek műszaki állapotának szinten tartását, állagának megóvását, javítását a folyamatos karbantartásokkal, a szükséges felújítások elvégzésével, kisebb-nagyobb beruházásokkal biztosítani kell.

Számba kell venni a még értékesíthető vagyont (vagyonhasznosítási koncepció szükségessége), s arra kell törekedni, hogy az értékesítésből beáramló bevétel új értéket létrehozó pályázatoknál nyújtson fedezetet az önerőhöz, így többszöröződhetnek az eredmények, teljesülhet a „*vagyonért vagyont*” vagyongazdálkodási alapelv.

Szükséges az önkormányzat vagyoni struktúrájának felmérése, vagyonváltozás alakulását befolyásoló hatások felmérése,

Fel kell tárni az önkormányzat vagyongyarapítási lehetőségeit, az ahhoz szükséges forrásokat (EU-s és hazai támogatások, pályázati lehetőségek stb.).

Gondoskodni kell a meglévő vagyonállomány megfelelő hasznosításáról, községérdekből további hasznosításra alkalmas ingatlanok megszerzéséről.

Ki kell jelölni az értékesíteni kívánt vagyonelemeket és az értékesítésből származó bevételek felhasználási szabályait rögzíteni szükséges.

Településüzemeltetési politika célkitűzései, településüzemeltetési feladatok

A környezetvédelemmel és azzal összefüggő kérdések irányainak meghatározása (levegőtisztaság védelme, a veszélyes és a kommunális hulladékkezelés megoldása, rationális energiagazdálkodás vizsgálata)

A település kommunikációs és marketing feladatainak a meghatározása.

Befektetés-támogatási politika célkitűzései, pénzügyi politika

A befektetések ösztönzése érdekében, a magasan kvalifikált munkaerő képzésének a segítése szükséges.

A befektetések ösztönzése érdekében az infrastruktúra fejlesztési irányainak a kijelölése.

A kormányzati szándékok és a település igényeinek az összehangolása annak érdekében, hogy a befektetések minél nagyobb számban jelenjenek meg a községben.

A törvényben előírt befektetés-támogatási politika kidolgozása, érvényesítése nehéz, mert a szabályozás nem ad ehhez eszközöket az önkormányzatoknak. Természetesen, amit lehetséges, azt meg kell tennünk, de e körben is fontos a kistérség szerepe.

Az önkormányzat bevételei körében az állami támogatás meghatározó szerepével kell számolni, a feladatmutatók számának csökkenése azonban az állami támogatások további csökkenését jelenti a ciklusban. Az önkormányzati saját bevételek szerepe megnő, valamennyi bevételnövelő lehetőséget ki kell használnunk a lehető legnagyobb mértékben.

A pénzügyi politikának része a kiadások legszükségesebb mértékre történő korlátozása, az ésszerű, takarékos gazdálkodás. Szükségesek a racionalizáló, takarékoságot célzó intézkedések. E területen lépni szükséges, s közszolgáltatási struktúrát kell működtetni.

Cél és nem könnyen megoldható feladat a költségvetés egyensúlyának megőrzése, a hitelmentesség, a hitelképesség biztosítása.

A költségvetési tervezésben egyre inkább a feladatot finanszírozó, előre kiszámítható, igazságos módszereket kell alkalmazni.

Az önkormányzati költségvetési szervek a tervezett saját bevételek teljesítésén túl egyre inkább éljenek a pályázatok útján, illetve alapítványok révén megszerezhető nem önkormányzati források működésbe, indokolt fejlesztésekbe történő bevonásával.

A gazdálkodási, szakmai feladatellátásnál érvényesüljön a kreativitás, működjön az elismerés rendszere.

Egyéb elképzelések

Az európai uniós források igénylésére és a várható támogatás felhasználásra vonatkozó feladatok (személyi, tárgyi feltételrendszer, ellenőrzés, stb.) meghatározása.

Magyar Falu Program keretein belül meghirdetett pályázati lehetőségek.

Nemzetközi kapcsolatok létesítése („testvér” település) választása, azok gazdasági, kulturális, sport stb. lehetőségei és ezek jövőbeli iránya.

A kistérségi társulásban résztvevő önkormányzatokkal a közös együttműködés lehetőségeinek a feltárása.

A lakossággal és a civil szervezetekkel történő együttműködés kereteinek a megteremtése.

A népesség-megtartó erő növelése

- A település demográfiai és népességi mutatói nem igazán jók. Ugyanakkor számba kell vennünk a reálisan végrehajtható programokat a népességmegtartás érdekében.
- Zsurk előnye az, hogy élhető, tiszta, rendezett, biztonságos település. Az előnyöket kellő odafigyeléssel, tudatos fejlesztéssel meg lehet tartani, s tudatosítani a fiatalságban is.

Élhető: ezen a területen el kell érni, hogy a lakosság érdekeit, kényelmét szolgáló valamennyi szolgáltatás fejlődjön. Ebbe a rendszerbe direkt módon pozitívan tud beavatkozni az önkormányzat. Törekedni kell a minél szélesebb körű információátadásra. Ehhez fel kell használni a meglévő kommunikációs csatornákat. A szervezeteinkkel együttműködve több és rendszeresebb ifjúság-barát programot kell szerveznünk.

Tiszta: alapvetően a község tiszta, de ez sok helyen elsősorban a közmunkásoknak és az illegális személtalrakók felszámolásának köszönhető. A lakosságot jobban kell ösztönözni a saját lakóköznyezetének a rendben tartására.

Biztonságos: Zsurk alapvetően biztonságos település, ugyanakkor tudjuk, hogy ezen a területen is van még mit fejlődni. A rendőrséggel jó a kapcsolat, jól végzik a munkájukat a számukra meghatározott kereteken belül. Továbbra is ápolni kell a kiemelkedően jó kapcsolatot a polgárőrséggel. Az Ő jelenlétük valamennyi nagyobb rendezvényen és a közlekedés biztosításának segítésében megnyugtató.

ÖSSZEGEZÉS

Az önkormányzat a község élhetővé, vonzóvá tétele és a lakosság ellátási színvonalának megőrzése, javítása érdekében arra törekszik, hogy elősegítse a gazdasági programban megfogalmazott feladatok megvalósítását.

Az önkormányzat a gazdasági program megvalósítása érdekében kiemelt feladatának tekinti:

- a település földrajzi adottságából fakadó értékeinek védelmét,
- az infrastruktúra további fejlesztését,
- a környezetkultúra javítását, a településesztétikai kultúra fejlesztését,
- a település folyamatos fejlődésének elősegítését,
- a település vagyonának gyarapítását,
- a település épülését, szépülését, értékeinek gazdagítását.

A gazdasági program megvalósítása érdekében biztosítani kell az éves költségvetési és ágazati koncepciók, a beruházásokat elősegítő tanulmánytervek, településrendezési tervek elkészítését, aktualizálását, illeszkedve a kistérségi területfejlesztési koncepcióhoz.

A program végrehajtásához szükséges forrásokat az éves költségvetés készítésekor biztosítani kell.

A gazdasági program stratégiai célkitűzései keretet adnak a 2025-2030 évek közötti választási ciklus feladatainak, azok beteljesedése függ a mindenkor éves önkormányzati források nagyságrendjétől. Ezért fontos alapelv, hogy az adott év költségvetési koncepciójában részletesen kibontásra kerüljenek az egyes ágazati igények és forráslehetőségek, s azok a költségvetésekben konkrét számadatokkal alátámasztva kerüljenek összhangba a gazdasági programban megfogalmazottakkal.

A gazdasági program akkor tölti be szerepét, ha a közösség által megfogalmazott célok jelentenek kiindulási pontot, ám a célok és a lehetőségek összhangjának biztosítása elkerülhetetlen.

A település pozíciójának megőrzése érdekében megfelelő eszközökkel és plusz forrásokkal erősíteni kell a marketing tevékenységet, s célirányos fejlesztésekkel, hatékony együttműködéssel településünk megőrzi sajátosságait.

Összességében a gazdasági programban megjelenített fejlesztési programok teljesítése megfelelően biztosítja a község fejlesztését, a további településfejlődést, az életminőség javulását, a befektetési vonzerők fokozódását.

A vonzó, élhető, község közös kincsünk, megóvása, fejlesztése nemcsak önkormányzati feladat. Alapvető önkormányzati teendő a beruházások feltételeinek biztosítása, a befektetéseket vonzó környezet fenntartása.

Önkormányzatunk alapvető célja az is, hogy a községi infrastruktúra további fejlesztésével, a közszolgáltatások színvonalának emelésével javítsa a település polgárainak életminőségét. Ebben a törekvésében az önkormányzat számít a település minden polgárára, a civil szervezeteknek, az itt működő vállalkozásoknak, az itt érdekelt közszolgáltatóknak, az állami és önkormányzati intézmények minden munkatársának aktív részvételére és konstruktív együttműködésére.

Zsurk Község Önkormányzata törekszik arra, hogy a különböző erőket és tevékenységeket a lehető legnagyobb mértékben összehangolja, közös cél érdekében összekovácsolja, majd egybetartsa minden itt élő és tevékenykedő ember közös java érdekében. A Képviselő-testület tagjai ebben a munkában felelősségteljes szolgálati tevékenységet fejtenek ki.